

**พลวัตการซื้อขาย “สลากกินแบ่งรัฐบาลรูปแบบออนไลน์”
ส่งผลกระทบต่อผู้ซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบหาบเร่ในพื้นที่ตำบลมหาชัย
อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร**

**Trading dynamics “Online government lottery format”
has an impact on hawker buyers of government lottery tickets in the Mahachai
subdistrict area. Mueang Samut Sakhon District Samut Sakhon Province**

พนัชนกร แสนใจวุฒิ¹

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศึกษาผลกระทบผู้ค้าสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบหาบเร่ในพื้นที่ตำบลมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาครและวิเคราะห์ถึงผลกระทบต่อการเข้ามามีอิทธิพลของสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบออนไลน์ต่อผู้ค้าสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบหาบเร่ในพื้นที่ตำบลมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โดยการเก็บข้อมูลได้แบ่งออกทั้งหมด 4 กลุ่ม คือ ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ผู้ขายสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบหาบเร่ ตัวแทนจำหน่ายหรือพ่อค้าคนกลางขายสลากกินแบ่งรัฐบาล และเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสลากกินแบ่งรัฐบาลในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร

ผลการศึกษาพบว่า การค้าสลากกินแบ่งรัฐบาลผู้คนที่ให้ความสนใจกับพลวัตการเข้ามาของรูปแบบออนไลน์ไม่ว่าจะเป็นของภาครัฐบาลและภาคเอกชน ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ใหม่ของการค้าสลากกินแบ่งรัฐบาลทั้งการเข้ามาในรูปแบบแอปพลิเคชันหรือผู้ขายสลากกินแบ่งรัฐบาลแต่ ณ ขณะเดียวกันการค้าสลากกินแบ่งรัฐบาลในรูปแบบใหม่ของภาคเอกชนมิได้มีข้อกฎหมายรองรับและยังถือว่าเป็นการค้าสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบผิดกฎหมายแต่ในส่วนของภาครัฐบาลเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย

คำสำคัญ: สลากกินแบ่งรัฐบาล, หาบเร่, สลากกินแบ่งรัฐบาลรูปแบบออนไลน์ หรือ สลากดิจิทัล

Abstract

This study is qualitative research. The objective is to study and study the impact of wholesale government lottery sellers in the Mahachai subdistrict area. Mueang Samut Sakhon District Samut Sakhon Province and analyze the impact of the influence of the online government lottery on hawker government lottery traders in the Mahachai subdistrict area. Mueang Samut Sakhon District Samut Sakhon Province The data collection was divided into 4 groups: Government lottery ticket buyers. Hawker sellers of

¹ นักศึกษาปริญญาโท โครงการทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ

คณะรัฐศาสตร์และคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

government lottery tickets Distributors or middlemen sell government lottery tickets. and officials of agencies involved in overseeing the government lottery in Samut Sakhon Province

The results of the study found that in the government lottery trade, people are paying attention to the dynamics of the entry of online formats, whether in the government sector or the private sector. This is a new phenomenon of the government lottery trade, whether it comes in the form of an application or government lottery vending machine. But at the same time, the new form of government lottery trade in the private sector does not have legal support and is still considered a form of government lottery trade. Government lottery trading is illegal, but in the government sector it is legal.

Keywords: Government lottery, Porter, Government lottery online format or digital lottery

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) พระราชทานให้อนุญาตรกรมทหารมหาดเล็กออกตลอดเตอรีเป็นครั้งแรกในประเทศไทยเนื่องในงานพระราชพิธีเฉลิมพระชนพรรษา โดยมอบหมาย ให้ครูอาบาสเตอร์ ชาวอังกฤษเป็นผู้รับผิดชอบในการออกตลอดเตอรีให้กับราชอาณาจักรสยาม รูปแบบการออกตลอดเตอรีเป็นไปตามแบบธรรมเนียมยุโรปเพื่อช่วยเหลือพ่อค้าชาวต่างชาติที่ได้นำสินค้ามาร่วมจัดแสดงในพิพิธภัณฑ (โรงมิวเซียม) ที่ตึกกองคาเดียนพระบรมมหาราชวัง (ในปัจจุบันคือศาลาสหทัยสมาคม) จุดเริ่มต้นของตลอดเตอรีรัฐบาลสยามเริ่มมีวิวัฒนาการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2746 รัฐบาลพิจารณาเห็นว่าการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลอยู่ในความนิยมของประชาชน โดยรัฐบาลต้องการที่จะหารายได้เข้ารัฐบาลโดยไม่ให้ประชาชนเดือดร้อนจึงได้ออก “ตลอดเตอรีรัฐบาลสยาม” เพื่อนำรายได้ไปใช้จ่ายในการศึกษาและการพยาบาล ขณะเดียวกันรัฐบาลได้ออกตลอดเตอรีฉบับนี้เพื่อนำรายได้มาชดเชยรัชูปการที่ขาดไปโดยไม่ให้กรมสรรพากรเป็นผู้รับผิดชอบ ในปัจจุบันได้มีพลวัตของการเข้ามาสลากกินแบ่งรัฐบาลรูปแบบออนไลน์ เริ่มต้นจากการที่ “นอท พันธุ์วัช” ได้สร้างแพลตฟอร์มสำหรับการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลโดยใช้ชื่อว่า “กองสลากพลัส” โดยบริษัทจะรับซื้อตลอดเตอรีจากบุคคลที่ได้โควตา “โดยตรง” จากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวดมาขายต่ออีกทีหลักจากทางภาคเอกชนได้เข้ามาลงทุนในเรื่องของการสร้าง “สลากกินแบ่งรัฐบาลรูปแบบออนไลน์” ทางภาครัฐบาลได้ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้ทำการเปิดระบบการสั่งซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ถูกสแกนและแปลงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อนำมาขายให้กับโลกออนไลน์ โดยใช้ชื่อว่า “สลากดิจิทัล” หรือ “Digital Lottery” ในมูลค่า 80 บาทต่อฉบับชำระเงินผ่านระบบ G-Wallet ของธนาคารกรุงไทยเท่านั้น ซึ่งระบบการใช้งานคล้ายกับทางกองสลากพลัสทำขึ้นมาแต่เป็นจากรูปแบบเว็บไซต์เป็นรูปแบบผ่านระบบแอปพลิเคชัน “เป๋าดัง”

การศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ต้องการศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงการซื้อขาย “สลากกินแบ่งรัฐบาลออนไลน์” ในปัจจุบันกระแสของยุคโลกาภิวัตน์ได้นำพาการเปลี่ยนแปลงทางสภาพสังคมไปไวกว่าที่ควร ซึ่งตัวแปรการพัฒนาที่ทำให้เกิดความพลวัตอย่างฉับพลันคือการพัฒนาเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ทำให้

บุคคลในสังคมเกิดความรับรู้และกระบวนการคิดที่เร็วขึ้น ซึ่งเป็นทั้งผลดีและผลเสียต่อผู้คนในสังคมยุคปัจจุบันทำให้ “สลากกินแบ่งรัฐบาลรูปแบบออนไลน์” ได้เกิดเป็นปรากฏการณ์วิทยาการเกิดขึ้นของ “สลากดิจิทัล” ผู้ขายสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบหาบเร่ได้รับผลกระทบเป็นอย่างมากในโลกยุคปัจจุบัน หากไม่มีวิธีการรับมือหรือเกิดขึ้นเร็วเกินไปกว่าผู้คนในสังคมจะปรับตัวทันอาจส่งผลเสียที่ร้ายแรงกับกลุ่มผู้ขายสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบหาบเร่ ซึ่งผู้วิจัยต้องการศึกษาในบริบทการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลและผู้ขายสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบหาบเร่ในพื้นที่ตำบลเมืองมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาครเกิดการปรับตัวและพัฒนาาร่วมกันได้อต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น

คำถามในการวิจัย

1. การขายสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบออนไลน์ส่งผลกระทบต่อผู้ค้าสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบหาบเร่ในพื้นที่ตำบลเมืองมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาครอย่างไร
2. การซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบออนไลน์ต่างจากการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบหาบเร่อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

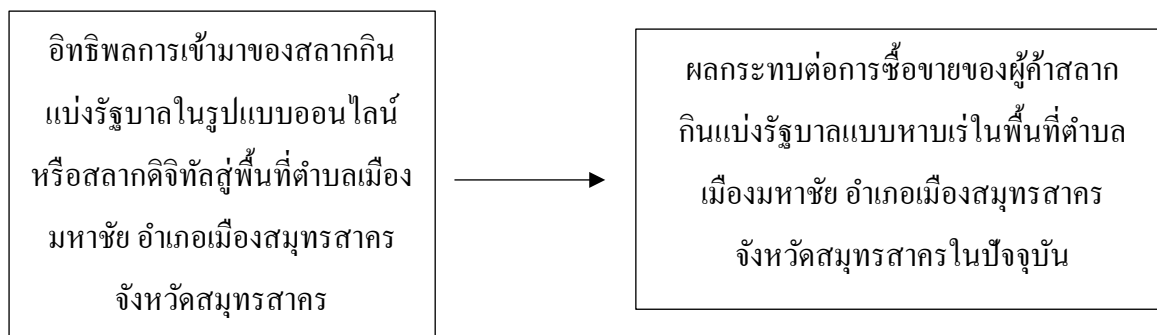
1. ศึกษาสถานการณ์การขายสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบหาบเร่ในพื้นที่ตำบลมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร
2. สำรวจและวิเคราะห์ถึงผลกระทบต่อการเข้ามามีอิทธิพลของสลากกินแบ่งรัฐบาลรูปแบบออนไลน์ในพื้นที่ตำบลมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การศึกษางานวิจัยเรื่องพลวัตการซื้อขาย “สลากกินแบ่งรัฐบาลรูปแบบออนไลน์” ส่งผลกระทบต่อผู้ซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบหาบเร่ในพื้นที่ตำบลเมืองมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสลากกินแบ่งรัฐบาล
2. แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ
3. แนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีการศึกษางานวิจัยเรื่องพลวัตการซื้อขาย “สลากกินแบ่งรัฐบาลรูปแบบออนไลน์” ส่งผลกระทบต่อผู้ซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบหาบเร่ในพื้นที่ตำบลเมืองมหาชัย อำเภอมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ได้มีรายละเอียด ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 4 กลุ่มเพื่อให้ได้รับข้อมูลเชิงลึกและประกอบการวิเคราะห์เนื้อหา สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะการวิจัยโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 กลุ่มแรกผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในพื้นที่ตำบลเมืองมหาชัย อำเภอมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มเลือกจากการสุ่มแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) เลือกจากผู้ให้ความพร้อมและสามารถให้ความร่วมมือกับผู้วิจัยได้อย่างเต็มที่ โดยผู้วิจัยได้เลือกจำนวนทั้งหมด 10 คนเป็นผู้คนในพื้นที่ตำบลเมืองมหาชัย อำเภอมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

1.2 กลุ่มที่สองผู้ขายสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบหาบเร่ในพื้นที่ตำบลเมืองมหาชัย อำเภอมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มเลือกจากการสุ่มแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) เลือกจากผู้ให้ความพร้อมและสามารถให้ความร่วมมือกับผู้วิจัยได้อย่างเต็มที่ โดยผู้วิจัยได้เลือกจำนวนทั้งหมด 10 คนเป็นผู้คนในพื้นที่ตำบลเมืองมหาชัย อำเภอมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

1.3 กลุ่มที่สามกลุ่มตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลหรือพ่อค้าคนกลางในพื้นที่ตำบลเมืองมหาชัย อำเภอมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มเลือกจากการสุ่มแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) เลือกจากผู้ให้ความพร้อมและสามารถให้ความร่วมมือกับผู้วิจัยได้อย่างเต็มที่ ผู้วิจัยได้เลือกจำนวนทั้งหมด 1 คนซึ่งเป็นผู้คนที่ประกอบอาชีพค้าสลากกินแบ่งรัฐบาลในพื้นที่ตำบลเมืองมหาชัย อำเภอมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาครอย่างยาวนานและเข้าใจในพื้นที่เชิงลึกเป็นอย่างดี

1.4 กลุ่มสุดท้ายเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสถานกักกันแบ่งรัฐบาลในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มเลือกจากการสุ่มแบบแนะนำปากต่อปาก (Snowball Sampling) เลือกจากผู้ให้ความพร้อมและสามารถให้ความร่วมมือกับผู้วิจัยได้อย่างเต็มที่ ผู้วิจัยได้เลือกจำนวนทั้งหมด 1 คน โดยสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่นักวิชาการคลังชำนาญการ ตำแหน่งห้องคลังจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานปกครองจังหวัดสมุทรสาครเพราะเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการเงิน การบัญชีของฝ่ายปกครองจังหวัดรวมถึงเป็นผู้ที่ดูแลโควตาสถานกักกันแบ่งรัฐบาลในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยได้มีวิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย ดังนี้

2.1 การสำรวจและรวบรวมข้อมูลเชิงเอกสาร (Documentary Research)

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องได้ใช้วิธีการศึกษาสำรวจเอกสารในด้านเนื้อหาโดยเริ่มจากการทบทวนจากแหล่งข้อมูลในแต่ละด้าน อาทิ หนังสือ ข่าวสาร บทความทางวิชาการ บทความวิจัย รายงานการวิจัย สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ แหล่งข้อมูลบนโลกอินเทอร์เน็ต ฯลฯ หลังจากผ่านการสำรวจและรวบรวมเชิงเอกสารมาแล้วผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาประกอบกับการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อให้ถึงประเด็นปัญหาทางสังคมในเรื่องของของพลวัตการซื้อขายสถานกักกันแบ่งรัฐบาลรูปแบบออนไลน์ส่งผลกระทบต่อการขายสถานกักกันแบ่งรัฐบาลแบบหาบเร่ในพื้นที่ตำบลเมืองมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

2.2 การเก็บข้อมูลภาคสนามจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล (Individual depth interview) การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้พื้นที่หลักในการเก็บข้อมูล คือ ตำบลเมืองมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล (Individual depth interview) ในการเก็บข้อมูลเป็นหลักโดยขอบเขตในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดไว้ทั้งหมด 4 กลุ่มตามที่ได้กล่าวไปข้างต้น

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและตรวจสอบความน่าเชื่อถือในการวิจัย หลังจากได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล (Individual depth interview) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยได้ใช้ระเบียบวิธีการของชาย โพธิ์ธิตา (2562). ซึ่งมีขั้นตอนทั้งหมด 4 ขั้นตอนได้แก่ **“การจัดการข้อมูล”** ที่ได้จากการเก็บข้อมูลภาคสนามให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้สะดวกก่อนด้วยการจัดการระเบียบข้อมูลทางรูปแบบและข้อมูลทางเนื้อหา การจัดข้อมูลทางรูปแบบเป็นเรื่องของการเตรียมแยกจัดการข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกออกเป็นเอกสารและพิมพ์ให้ไว้เรียบร้อยเพื่อความสะดวกในการอ่านวิเคราะห์ข้อมูลการเก็บรักษาข้อมูล การจัดการข้อมูลในทางเนื้อหาโดยเป็นการคัดแยกประเด็นต่างๆเพื่อให้หาข้อมูลที่น่าสนใจ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการวิจัย ในการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อมูลที่นักวิจัยเห็นว่าน่าสนใจจะถูกให้รหัสหรือทำเครื่องหมายแยก

ในแต่ละชุดข้อมูลไว้เพื่อความสะดวกในการนำไปใช้ กระบวนการที่นักวิจัยเกาะติดข้อมูลอย่างใกล้ชิดในการค้นหาข้อมูลที่น่าสนใจและมีความเกิดประโยชน์เชิงวิชาการ การวิเคราะห์ในรูปแบบนี้คือ **“การให้รหัสข้อมูล”** ส่งผลให้ข้อมูลจำนวนมากถูกจำแนกไว้ในแต่ละชุดข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไปและขณะเดียวกันข้อมูลก็ถูกย่อให้มีขนาดชุดข้อมูลที่เล็กลงโดยผู้วิจัยได้จำแนกข้อมูลออกได้ทั้งหมด 3 ประเด็นคือ **ประเด็นที่หนึ่ง**พลวัตการเข้ามาของสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบออนไลน์ต่อการตัดสินใจซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของผู้คนในพื้นที่ตำบลมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร **ประเด็นที่สอง**ผลกระทบการเข้ามาของสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบออนไลน์ต่อผู้ประกอบการค้าขายสลากกินแบ่งรัฐบาลในพื้นที่ตำบลมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร และ**ประเด็นสุดท้าย**วิเคราะห์ความเป็นพลวัตในมิติทางกฎหมายการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาลรูปแบบออนไลน์สู่ผลกระทบต่อผู้ค้าสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบหาบเร่ในพื้นที่ตำบลเมืองมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

การตรวจสอบคุณภาพและความน่าเชื่อถือของงานวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้าของสุภางค์ จันทวานิช (2556 หน้า 31-36) โดยการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าคือการแสวงหาความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูลจากแหล่งเก็บข้อมูลที่แตกต่างกันออกไป (Methodological Triangulation) เป็นการนำวิธีการแก้ไขปัญหาจากแหล่งข้อมูลหลากหลายประเภทมาเปรียบเทียบกันหรือใช้วิธีการเปลี่ยนแหล่งที่เป็นบุคคลเวลาหรือสถานที่ให้ข้อมูลถือว่าเป็นการตรวจสอบโดยใช้ข้อมูลที่ต่างกัน (Data Triangulation) หรือวิธีการตรวจสอบโดยใช้ผู้เก็บที่ต่างกัน (Investigator Triangulation) โดยกระบวนการวิธีตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าจึงมีลักษณะเช่นเดียวกับใช้หลักทวิภาษวิธี (Dialectical method) ได้มีกระบวนการทั้งหมด 3 ด้านคือ **การตรวจสอบสามเส้าด้านเวลา สถานที่ บุคคล** เป็นการตรวจสอบเพื่อให้เห็นถึงความชัดเจนของตัวแปรแต่ละด้านเพื่อให้เห็นถึงผลลัพธ์และประสิทธิภาพของงานวิจัยขึ้นนี้ **การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี** เป็นการ ชั่งน้ำหนักเปรียบเทียบข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากการทบทวนวรรณกรรมเพื่อให้เกิดความถูกต้อง เทียบตรงและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดของงานวิจัยและสุดท้ายการตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัยเป็นการตรวจสอบเพื่อให้เห็นถึงความชัดเจนและเชื่อตรงต่อการดำเนินวิจัยในครั้งนี้ว่าผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหลักจริยธรรมที่ผู้วิจัยได้กำหนด

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่อง งานวิจัยเรื่องพลวัตการซื้อขาย **“สลากกินแบ่งรัฐบาลรูปแบบออนไลน์”** ส่งผลกระทบ ต่อผู้ซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบหาบเร่ในพื้นที่ตำบลเมืองมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร สรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้

พลวัตในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในพื้นที่ตำบลมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาครต้องการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเพื่อ ต้องการเสี่ยงดวงให้ถูกรางวัลที่หนึ่ง เพื่อที่จะอัปเกรดสถานะทั้งสถานะทางสังคมและสถานะทางการเงินจึงทำให้เกิด เป็นรายได้หลักที่เข้าสู่กระทรวงการคลัง

และทำให้เกิดการหมุนเวียน ทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ โดยจากการสำรวจได้มีความแตกต่างทั้งในด้านการซื้อขายออนไลน์ทั้งผ่านเว็บไซต์ของทางภาคเอกชนและรัฐบาล โดยที่เว็บไซต์ของทางด้านเอกชนได้ให้ความมั่นใจในเรื่องของความปลอดภัยในระบบแอปพลิเคชันแต่ในส่วนของการทางด้านราคาจะยังแพงกว่าของทางภาครัฐบาลและผู้ค้าปลีกในแบ่งรัฐบาลในพื้นที่ตำบลมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาครได้รับผลกระทบจากพฤติกรรมการซื้อขายปลีกในแบ่งรัฐบาลในรูปแบบออนไลน์ทั้งของภาครัฐบาลและเอกชนเป็นอย่างมากเพราะเกิดการเข้ามา แบ่งสัดส่วนของการตลาดในพื้นที่ตำบลมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โดยผู้ที่ได้รับผลกระทบคือ ผู้ขายปลีกในแบ่งรัฐบาลแบบหาบเร่ ซึ่งทำให้ลูกค้าที่เคยซื้อปลีกในแบ่งรัฐบาลแบบหาบเร่หันไปซื้อปลีกในแบ่งรัฐบาลแบบออนไลน์กันหมดเนื่องจากราคาถูกและความสะดวกสบายมีความปลอดภัยมากในระดับหนึ่ง ในมุมผู้ขาย 80%-90% พอมีแบบออนไลน์เข้ามา ยอดขายตกเป็นอย่างมาก ผู้คนในวัยรุ่นและวัยทำงานอายุ 20-30 ปี หันไปซื้อในเว็บไซต์ออนไลน์เพราะรวดเร็ว ง่าย จึงทำให้ลูกค้าประจำที่เคยอุดหนุนหายไปในพื้นที่ส่วนกลุ่มที่ยังพอรับซื้อกับผู้ค้าปลีกในแบ่งรัฐบาลจะมีเพียงแค่ผู้สูงอายุ 50 ปีขึ้นไปที่ยังให้ความสนใจและผู้ที่ยังเข้ามาทำบุญขอพรและซื้อปลีกในแบ่งรัฐบาลที่วัดป้อมวิชัย จังหวัดสมุทรสาครเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางการเงิน โดยทางอ้อมและการยกระดับฐานะทางสังคมอีกด้วย อีกทั้งการเข้ามาของผู้ขายปลีกในแบ่งรัฐบาลแบบออนไลน์ทำให้เกิดความเป็นพลวัตในพื้นที่ตำบลมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ยิ่งขึ้นไปอีกด้วย

จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ในรูปแบบการสร้างกลยุทธ์การตลาดในรูปแบบ “TOWS Matrix” เพื่อเป็นการสร้างแนวทางการแก้ไขหรือหลักการรับมือถึงพฤติกรรมการซื้อขาย “ปลีกในแบ่งรัฐบาลรูปแบบออนไลน์” ส่งผลกระทบต่อผู้ซื้อขายปลีกในแบ่งรัฐบาลแบบหาบเร่ในพื้นที่ตำบลเมืองมหาชัยอำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ประกอบด้วยหลักกลยุทธ์เชิงรุก (SO) การประชาสัมพันธ์การซื้อขายในทุกช่องทางทั้งรูปแบบแอปพลิเคชัน “เป๋าดัง” หรือการขายปลีกในแบ่งรัฐบาลแบบหาบเร่ทั่วประเทศไทยเพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดการซื้อขายและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ทุกช่วงอายุคน หลักกลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) การที่เชื่อมฐานข้อมูลการซื้อขายปลีกในแบ่งรัฐบาลแบบออนไลน์กับพ่อค้าคนกลางและผู้ที่เป็นหาบเร่ที่รับปลีกในแบ่งรัฐบาลในแอปพลิเคชัน “เป๋าดัง” ซึ่งเป็นการแก้ไขที่ทางภาครัฐบาลและหน่วยงานปลีกในแบ่งรัฐบาลได้วางแผนแก้ไขรอยต่อระหว่างปลีกดิจิทัลกับผู้ค้าปลีกแบบหาบเร่เป็นอย่างดี หลักกลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) ได้มีวิธีการป้องกันการค้าปลีกในแบ่งรัฐบาลโดยทางหน่วยงานได้มีการออกข้อกฎหมายและนโยบายป้องกันการทุจริตให้มีการให้ประชาชนสามารถตรวจสอบปลีกในแบ่งรัฐบาลได้ในการซื้อขายเป็นการปิดช่องโหว่ไม่ให้เกิดช่องทางการซื้อขายปลีกในแบ่งรัฐบาลรูปแบบออนไลน์ที่ไม่ใช่จากหน่วยงานของภาครัฐบาลได้ และหลักกลยุทธ์เชิงรับ (WT) จากพลวัตที่เกิดขึ้น

ในพื้นที่ตำบลเมืองมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาครทำให้ผู้วิจัยได้พบกับอุปสรรคกับการค้าสลากกินแบ่งรัฐบาลในปัจจุบันเป็นอย่างมากเพราะเนื่องจากเกิดรอยต่อระหว่างผู้ค้าสลากกินแบ่งแบบหาบเร่ที่ทำงานตากแดด ตากลมเย็นขายสลากกินแบ่งรัฐบาลซึ่งมีกำไรน้อยมาก ซึ่งผู้วิจัยได้มีวิธีการรับมือโดยการปรับโครงสร้างราคาจากหน่วยงานรัฐบาลกลางให้มีการปรับราคาโดยให้สัดส่วนต้นทุนแก่ผู้ค้าสลากกินแบ่งรัฐบาล 50-60 บาทต่อสลากเพื่อเป็นการป้องกันการขายราคาแพง

การค้นพบสิ่งใหม่จากการลงพื้นที่ในครั้งนี้คือการได้ค้นพบผู้ขายสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบออนไลน์แต่ตามบทกฎหมายได้ไม่ได้มีความคุ้มครองการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลในรูปแบบออนไลน์เพราะเนื่องจากทางภาครัฐบาลได้มีการสร้างแอปพลิเคชัน “เป็ดดัง” ของธนาคารกรุงไทยและทางรัฐบาลได้มีการออกประกาศราชกิจจานุเบกษา ประกาศสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเลือกวิธีการจัดจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลผ่านแพลตฟอร์มจัดจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลหรือฉลากดิจิทัลซึ่งทำให้ผู้ค้าสลากกินแบ่งรัฐบาลสำหรับภาคเอกชนได้มีความลำบากเป็นอย่างมาก แต่ในบทมีความคุ้มครองผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลอาทิ พระราชบัญญัติการพนันพุทธศักราช 2478 ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลกฎหมายความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล หรือ PDPA พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นกฎหมายว่าด้วยความคุ้มครองสิทธิในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลโดยอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลไทย แต่ในส่วนผู้ค้าสลากกินแบ่งรัฐบาลออนไลน์ของภาคเอกชนทั้งในระบบแพลตฟอร์มออนไลน์และผู้ขายสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบออนไลน์เป็นการค้าขายยังผิดซึ่งการตั้งข้อกฎหมายในลักษณะนี้มาถือเป็นการไม่เปิดโอกาสให้ภาคเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประกอบการธุรกิจอีกทั้งทางภาครัฐบาลยังได้มีประกาศราชกิจจานุเบกษา ประกาศสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเลือกวิธีการจัดจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลผ่านแพลตฟอร์มจัดจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลหรือฉลากดิจิทัลเท่ากับหน่วยงานภาครัฐบาลต้องการที่จะผูกขาดการค้าสลากกินแบ่งรัฐบาลไว้แต่เพียงผู้เดียวไปจนถึงอนาคต ซึ่งทางรัฐบาลกลางควรให้ประโยชน์แก่ประชาชนผู้ประกอบการสลากกินแบ่งรัฐบาลและควรเกิดการปรับตัวตามพลวัตมากกว่านี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยเรื่องพลวัตการซื้อขาย “สลากกินแบ่งรัฐบาลรูปแบบออนไลน์” ส่งผลกระทบ ต่อผู้ซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบหาบเร่ในพื้นที่ตำบลเมืองมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย อาทิ รัฐบาลควรแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างโดยการปรับราคาการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลระหว่างหน่วยงานกลางกับผู้ที่ได้รับจัดสรรโควตาโดยขายสลากกินแบ่งรัฐบาลในราคา ช่วง 50 บาทต่อหนึ่งฉบับเพื่อให้เกิดการครอบคลุมราคาและทำให้ราคาผู้ต้องตลาดซื้อขายในราคา 80 บาท รัฐบาลควรออกมาตรการในการตรวจสอบผู้ค้าสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคาโดยบูรณาการกับ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ ตำรวจ กรมการปกครอง องค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ร่วมกันตรวจสอบผู้ที่กระทำความผิดอย่างต่อเนื่องเพื่อไม่ให้เกิดการขายเกินราคา รัฐบาลควรจัดการในระบบพาคนขายหาบเร่ไปลงทะเบียนกำหนดกฎเกณฑ์กฎหมายว่าต้องขายราคาเท่ากันแล้วก็ต้องเป็นธรรมกับผู้ซื้อด้วยไม่ใช่กำหนดราคาเอง ซึ่งอาจจะเอาเปรียบต่อผู้บริโภคผู้ซื้อ ให้ผู้ที่มีอำนาจทั้งในด้านบริหารหรือคณะกรรมการร่วมมือกันประชุมลงพื้นที่เพื่อหาข้อมูลที่แท้จริงในการคัดสลากกินแบ่งรัฐบาลให้กับราษฎรในการไปขายอยากให้สำรวจแบบที่เป็นธรรมจริงๆ ให้มีโควตาเพิ่มมากขึ้นและมอบความยุติธรรมให้กับคนเหล่านั้นด้วย โดยที่เขาไม่ต้องไปปรับมาอีกทอดหนึ่ง ภาครัฐบาลควรมีการเปิดเผยข้อมูลการออกรางวัลอย่างละเอียด เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อประชาชนและรัฐบาลควรจัดสรรโควตาได้มากกว่านี้ให้คนที่มีโอกาสได้เข้าไปขายและให้รัฐบาลเข้ามาควบคุมราคาการจำหน่ายให้มีการจัดสรรโควตาได้มากกว่านี้ให้คนที่ไม่มีโอกาสได้เข้าไปขายและให้รัฐบาลเข้ามาควบคุมราคาการจำหน่ายให้มันต่ำลงกว่านี้เพื่อจะได้สอดคล้องกับต้นทุนและจัดสรรสลากเพิ่มขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ อาทิ ควรเกิดการศึกษาต่อในรูปแบบเชิงปริมาณโดยศึกษาในประเด็นเชิงกว้างและครอบคลุมในประเด็นเรื่องของจำนวนและสถิติมากยิ่งขึ้นและควรมีการศึกษาในเรื่องของสลากกินแบ่งรัฐบาลในทุกปีเพราะเป็นเรื่องที่เกิดการพลวัตในทุกๆปีและเปลี่ยนแปลงในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ

3. ข้อเสนอแนะทั่วไป อาทิ อยากแก้ปัญหาด้านราคาให้ขายไม่เกิน 80 บาทเหมือนที่กำหนดไว้ อยากปรับให้ราคาได้ต้นทุน ราคาถูกลง การเข้าถึงการซื้อให้ทุกคนมีโอกาสในการซื้อ ไม่รับมาต่ออีกทอด ต้องการเพิ่มโควตา แก๊วแพลตฟอร์มที่เข้ามาแย่งยอดขายคนขายเร่คงอยากให้แพลตฟอร์มออกไปแล้วทำให้คนกลับมาซื้อหอยแบบหาบเร่ 100% และอยากได้ต้นทุนที่ถูกลงเพราะเอามาขายลูกค้าเขาจะได้ตัดสินใจในการซื้อได้ในราคาถูก

4. ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป อาทิ ต้องการให้ผู้สนใจนำไปประกอบการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในอนาคตและสังคมและอยากให้มีการศึกษาทบทวนวรรณกรรมและการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ในเชิงลึกมากกว่านี้

บรรณานุกรม

Benjamin Enke, & and Cassidy Shubatt. (2023). QUANTIFYING LOTTERY CHOICE COMPLEXITY.

NATIONAL BUREAU OF ECONOMIC RESEARCH (31677), 1-61.

ERIK LINDQVIST, ROBERT ÖSTLING, & and DAVID CESARINI. (2020). Long-Run Effects of Lottery Wealth on Psychological Well-Being. **REVIEW OF ECONOMIC STUDIES** (87), 2703-2726.

Seonghoon Kim, & and Andrew J. Oswald. (2021). HAPPY LOTTERY WINNERS AND LOTTERY-TICKET BIAS. *Review of Income and Wealth*, 67(2), 317-333.

กองออกรางวัล สำนักสื่อสารองค์กร สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล. (2566). ขั้นตอนการออกรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาล. สืบค้นจาก <https://www.glo.or.th/mission/awarding/steps>

งานมาตรฐานการวิจัยในมนุษย์ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ. (2564). แนวทางปฏิบัติในการดำเนินการวิจัยในมนุษย์ด้านพฤติกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. สืบค้นจาก <https://necast.nrct.go.th/>

ชาย โพธิ์สิตา. (2562). *ศาสตร์และศิลป์การวิจัยเชิงคุณภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).

ดวงกมล ดีพันธุ์. (2557). *หอยใต้ดิน*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.

ทิพวัลย์ รามรัง, ชัยรัตน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง, พรเทพ พัฒนานุรักษ์, & สมจิตต์ ปาละกาศ. (2565). “หอยใต้ดิน” ในผู้สูงวัย : สถานการณ์และแนวทางลดผลกระทบ. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 48(2), 43-58.

วชิรา ทองสุข. (2566). 7Ps Marketing Mix คืออะไร? ทำไมจึงตอบสนองความต้องการผู้บริโภคยุคนี้ได้ดีกว่า. สืบค้นจาก <https://talkataka.com/blog/what-is-7ps-marketing/>

วนิดา ศรีเหนียง, & และ ธนภูมิ อดิเวทิน. (2558). มูลเหตุและผลกระทบเชิงพฤติกรรมที่เกิดจากการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมระดับปฏิบัติการในจังหวัดระยอง. *วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ*, 6(2), หน้า 84-99.

สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล. (2566). ประวัติสำนักงาน 145 ปีการออกรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาล. สืบค้นจาก <https://www.glo.or.th/about/history>

สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล. (2567). กระบวนการจำหน่าย. สืบค้นจาก <https://www.glo.or.th/mission/distribution/selling-process>

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. (2567). สถิติประชากรรายจังหวัด : จังหวัดสมุทรสาคร. สืบค้นจาก <https://stat.bora.dopa.go.th/StatMIS/#/ReportStat/1>

สุภางค์ จันทวานิช. (2556). *การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เมธีวดี วิทยานุกรณ์. (2560). พฤติกรรมการเลือกซื้อและทัศนคติต่อการจัดจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล. (ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.